

NITRA

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK

Štefan Varchulík:

Športovec telom i duchom

**Dotácie sa budú prideľovať
podľa nového VZN**

**Seniorom poďakujú počas
Nitrianskeho dňa úcty k starším**

Editorial

Senior neznamená starý

Prečo niektorí zo skôr narodených nemajú radi oslovenie „senior“ a vnímajú ho ako pejoratívny výraz? Evojuje starobu, div že nie senilitu. Iste to súvisí aj s tým, že v dnešnej spoločnosti sa peskuje kult mladosti a starší vek je považovaný za hendikep. A možno je to len obyčajná zaujatosť?

Podstatné meno „senior“ je latinského pôvodu a v preklade znamená „starší“. Poznáme ho vo viacerých významoch. V angličtine sa používa vo význame skúsený, služobne starší, ako aj na označenie vyššieho stupňa odbornosti, starší športovec, výkonnostne najproduktívnejšej vekovej kategórie, ale aj senior, dôchodca.

Senior neznamená „starý“, ale starší člen spoločnosti, požívajúci úctu pre svoje životné skúsenosti. Mnoho toho prežil, vychoval deti a niečo v živote dokázal. Je to človek, ktorý vzhľadom na svoj vek, môže odovzdávať svoje odborné skúsenosti.

Čas sa nedá zastaviť a nikto nezostane mladý naveky. Aj dnešní juniori raz budú seniori. Na druhej strane by ani seniori nemali ustrnúť a hodnotiť sa iba podľa toho, čo vykonali počas tzv. aktívneho života. V každom prípade, seniori vždy mali svetu čo povedať.

Ludmila Synaková

Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre

Štefánikova trieda č. 60, 950 06 Nitra
Tel.: 037/ 65 02 111, 0911/990 256
www.nitra.sk, info@msunitra.sk,
msunitra@msunitra.sk
<https://www.facebook.com/nitrimesto/>

Primátor: Marek HATTAS

email: kancelaria.primatora@msunitra.sk

Zástupca primátora: Mgr. Miloslav ŠPOTÁK

email: miloslav.spotak@msunitra.sk

Zástupca primátora: Mgr. Daniel BALKO

email: daniel.balko@msunitra.sk

Prednosta: Mgr. Ján ODZGAN

email: prednosta@msunitra.sk

Hlavná kontrolórka: Ing. Darina KESELYOVÁ

email: keselyova@msunitra.sk

Hlavný architekt: Ing. arch. Viktor ŠABÍK

email: sabik@msunitra.sk

Úradné hodiny na MsÚ v Nitre:

pondelok, utorok, štvrtok: 8.00 – 15.00

streda: 8.00 – 16.45 (overovanie podpisov
a listín do 16.30)

piatok: 8.00 – 13.30

sobota – podateľňa: 8.00 – 12.00

Pokladnica MsÚ v Nitre:

pondelok, utorok, štvrtok: 8.00 – 15.00

streda: 8.00 – 16.45

piatok: 8.00 – 13.30

sobota: 8.00 – 12.00

V sobotu otvorená len podateľňa a pokladňa

Podateľňa MsÚ v Nitre

Tel. podateľne: 037/65 02 221, email: podatelna@msunitra.sk

Turistické informačné centrum (TIC), Štefánikova tr. 1

Telefónny kontakt: 037/74 10 906, Info linka: 16186

Mestská polícia, Cintorínska ul., Nitra, tel.: 159

Na titulke: Štefan Varchulík - prečítajte si o ňom v rozhovore na 16. - 18. strane. Foto: Roman Oravec

NITRA - kultúrno-spoločenský mesačník

Číslo 10/2019. Ročník 43. Cena: 0,40 €.

Vydavateľ: Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre, adresa redakcie a vydavateľa: Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra, email: synakova@msunitra.sk, tel.: 037/ 65 02 211

Distribúcia a predaj: Mediaprint - Kapa, a.s., Stará Vajnorská 9, Bratislava.

Vyšlo 1. 10. 2019 Evidenčné číslo: EV 3918/09, tematická skupina: A 11, ISSN 1336 - 4685, IČO: 00 308 307
Tlač: ForPress NITRIANSKE TLACIARNE, s. r. o., Potravínarska ul. 6, 949 01 Nitra

Dotácie sa budú prideľovať podľa nového VZN

Initiatívni občania mesta Nitry si v posledných rokoch zvykli, že na podporu ich iniciatív vyčleňuje samospráva dotácie.

Dotačný mechanizmus určuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Nitry, schválili mestskí poslanci na júnovom mestskom zastupiteľstve.

„Týmto novým VZN mesto Nitra reagovalo na zmeny, ktoré nastali od roku 2001, kedy bolo vydané pôvodné VZN o poskytovaní dotácií. Hlavnými zámermi novej úpravy poskytovania dotácií sú umožniť jednotlivým komisiám a odborom upraviť detaily jednotlivých výziev na predkladanie žiadostí o dotácie podľa aktuálnych potrieb a priorít,“ vysvetľuje nový systém predkladateľ návrhu Martin Horák, vedúci odboru inovácií, transparentného riadenia a klientskej spokojnosti na mestskom úrade.

„Zároveň sme pristúpili k elektronickému podávaniu žiadostí o dotácie, ktorý je flexibilný a uľahčuje komunikáciu medzi samosprávou a žiadateľom. Umožní vzájomnú výmenu informácií a efektívnejšie spracovanie žiadostí, ktoré bude výlučne cez online systém, ktorý žiadateľ vykoná registráciou v elektronickom systéme, ktorý je dostupný na: <https://nitra.egrant.sk/>.

V neposlednom rade, čo je aj našou prioritou, je odbú-

Vďaka dotáciám sa podarilo zakonzervovať ruinu zoborského kláštora. V súčasnosti je z nej vyhľadávaná turistická lokalita. Foto: (A)

ranie byrokracie, byť transparentný a dbať na životné prostredie, čo znamená, že celým procesom žiadateľ nepoužije ani jeden hárok papiera,“ vysvetlil Martin Horák.

Všeobecne záväzné nariadenie upravuje podmienky poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Nitry. Na webovej stránke mesta sú už zverejnené výzvy na podporu nasledujúcich cieľových oblastí: kultúra a kreatívny priemysel, kultúrne pamiatky a pamätihodnosti, šport a rozvoj telesnej kultúry, sociálna oblasť a podpora verejného zdravia, rozvoj cestovného ruchu v meste. Termín

uzávierky prijímania žiadostí je do 18. októbra.

O dotácie môže požiadať právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území mesta, alebo ktorí pôsobia, či vykonávajú činnosť na území mesta, prípadne poskytujú služby obyvateľom mesta. Právnickej osobe možno poskytnúť dotáciu z rozpočtu mesta len v takom prípade, ak táto právnická osoba nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie, alebo subvencie, prípadne trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov EÚ.

Ludmila Synaková

Mestský denný stacionár prijíma nových klientov

Záujem verejnosti o opatrovateľskú službu v Nitre rastie. Mesto Nitra na túto požiadavku zareagovalo otvorením denného stacionára, určeného pre seniorov a zdravotne znevýhodnených občanov.

Správa zariadení sociálnych služieb poskytuje pre seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sociálnu službu v dennom stacionári na Baničovej ulici č. 12 v Nitre. Klienti v tomto zariadení netrvávajú 24 hodín. Prichádzajú len na časovo obmedzený čas – od 7. do 16. hodiny. Po uplynutí tohto času si ich rodinní príslušníci vezmú domov.

„Sociálna služba nazvaná ako denný stacionár je ambulantná sociálna služba. Poskytujeme ju určitý čas počas pracovného dňa, a to od siedmej do šestnástej hodiny. Naším cieľom je zabezpečiť odbornú službu, zodpovedajúcu potrebám prijímateľa sociálnej služby,“ vysvetľuje Zuzana Jančovičová, riaditeľka Správy zariadení a sociálnych služieb v Nitre a ďalej dodáva: „Vďaka tejto službe vieme podporiť samostatnosť klientov, naučia sa tu istej forme kontaktov so spoločenským prostredím. Vďaka teoretickým a praktickým skúsenostiam našich odborných pracovníkov dokážeme u klientov aktivizovať a zlepšovať kvalitu ich života.“

V dennom stacionári

vedia týmto ľuďom poskytnúť pomocnú ruku pri ich odkázanosti na pomoc inej osoby, zväčša ich najbližších. Okrem toho tu získajú sociálne poradenstvo, ale aj sociálnu rehabilitáciu. Počas svojho pobytu v stacionári majú zabezpečené stravovanie. Nezanedbateľný je rozvoj ich pracovných zručností a možnosť záujmovej činnosti, vďaka čomu klienti nachádzajú nový zmysel života.

Možnosť tráviť voľný čas v dennom stacionári obohatuje klientov po každej stránke. Nenahraditeľný je pre nich sociálny kontakt a rozvíjanie zručností, čo im spestruje život.

V stacionári sú zamestnané aj opatrovateľky, ktoré sa im venujú, robia s nimi rehabilitačné cvičenia. Pobyt

v stacionári im po každej stránke skvalitňuje život. „Jednoducho povedané, v dennom stacionári sú medzi seberovnými, nájdu si tu priateľov a je im veselšie,“ hovorí riaditeľka Jančovičová.

Klienti tu majú okrem pestrej činnosti k dispozícii termo akupunktúrne masážne lôžko, či zdvíhacie zariadenie, vďaka ktorému

mu sa môžu venovať rôznym aktivitám. Tieto zdravotné pomôcky im darovala nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis.

Klientom (prijímateľom sociálnej služby) sa venuje odborný personál, ktorý s nimi pracuje individuálne a to aj v rámci skupiny. Pravidelne pre nich organizujú muzikoterapiu, ako aj ďalšie podujatia, venujú sa spolu rôznej tvorivej a záujmovej činnosti, aby im čas plynul v tomto zariadení veselšie. K dispozícii majú aj oddychovú miestnosť.

Kapacita denného stacionára aktuálne nie je úplne naplnená a Správa zariadení sociálnych služieb má voľné miesta pre záujemcov o tento druh sociálnej služby.

Ľudmila Synaková

Na uvítanie dieťaťa aj na vyplatenie príspevku treba súhlas rodičov

Narodilo sa vám dieťaťko? Viete, že od mesta máte nárok na jednorazový príspevok a môžete byť pozvaní na slávnostné uvítania dieťaťka do života?

Nitrianska radnica po-
zývala rodičov s dieťaťkom
na slávnostný obrad automa-
ticky. Legislatívne zmeny sú-
visiace s ochranou osobných
údajov priniesli od minulého
roka komplikácie v oboch
prípadoch – pri pozývaní
na uvítanie malých občanov,
ako aj pri vyplácaní príspevku
pre novorodencov.

Podľa platnej legislatívy,
súvisiacej s ochranou osob-
ných údajov nemôže mesto
automaticky pozývať novoro-
dencov z Nitry na slávnostný
obrad - spoločné uvítanie no-
vých občanov mesta, ktoré
býva v Obradnej sieni mesta
Nitry. Pozvánka im príde do-
mov až po udelení súhlasu
na spracovanie osobných
údajov. Súhlas musia dať ro-
dičia, resp. zákonný zástupca
dieťaťa, ktoré má trvalý pobyt
v Nitre. Tieto žiadosti musia
byť na mestský úrad podané
najneskôr do 12 mesiacov
od dňa narodenia dieťaťa.

Súhlas na spracovanie
osobných údajov je potreb-
ný aj v súvislosti so žiados-
ťou o jednorazový príspevok
pri narodení dieťaťa. I ten im
môže radnica poskytnúť len
v prípade, že rodič, alebo
oprávnená osoba, oň po-
žiada vyplneným súhlasom
so spracovaním osobných
údajov.

Jednou z podmienok

na udelenie príspevku je tr-
valý pobyt matky a dieťaťa,
ktoré sa dožije viac ako 28
dní, v Nitre. Ak sa dieťa na-
rodí mimo mesta Nitry, teda
niekde inde na Slovensku,
rodič alebo oprávnená osoba
musí k žiadosti priložiť foto-
kópiu rodného listu dieťaťa.
Rodičov preto upozorňuje-
me, že v prípade neposkyt-
nutia súhlasu so spracova-
ním osobných údajov do 12
mesiacov odo dňa narode-
nia, nemôžu získať tento jed-
norazový príspevok vo výške
85 eur.

Potrebné tlačivá – sú-
hlasy so spracovaním osob-
ných údajov sú k dispozícii
na matrike na Mestskom
úrade v Nitre. Nájdete ich aj
na webovej stránke mesta

www.nitra.sk, resp. tlači-
vá a bližšie informácie vám,
v prípade potreby, poskytnú
aj osobne resp. telefonicky
pracovníčky MsÚ. Ohľadne
slávnostného uvítania dieťa-
ťa vám ich poskytne Mariana
Krajmerová na odbore kul-
túry: č. tel.: 037/ 6502 140,
mail: krajmerova@msunitra.
sk. Aby ste mohli získať jed-
norazový príspevok, ktorý
pri narodení dieťaťa posky-
tuje mesto Nitra, kontaktujte
na odbore sociálnych slu-
žieb MsÚ v Nitre Mgr. Denisu
Cseriovú: tel.: 037/ 6502 324,
mail: cseriova@msunitra.sk.

V prípade záujmu je mož-
né dohodnúť aj individuálne
uvítanie dieťaťa do života.

Ľudmila Synaková

Nájomné byty na Čermáni ponúknu dostupné bývanie

Dvadsaťpäť jednoizbových bytov a desať garsónok je prednostne určených najmä pre rodiny s deťmi. Bytovka „dá teplo domova“ viac ako osemdesiatim obyvateľom. Celková podlažná plocha bytov je 1471 metrov štvorcových. Na jeden byt to vychádza v priemere viac ako 42 metrov štvorcových. K dispozícii je tiež 38 parkovacích miest, z toho 28 novovytvorených.

„Náklady na bytový dom na Hlbokej presiahli viac ako milión eur, bytový dom financoval štyridsiatimi percentami štát prostredníctvom Ministerstva dopravy a výstavby SR, ďalších šesťdesiat percent z celkovej sumy dodal Štátny fond rozvoja bývania,“ doplnil hovorca radnice Tomáš Holúbek.

Rekonštrukcia budovy už bola nutná. Bytovka, kto-

rá funguje takmer 50 rokov, sa pred opravou nachádzala v žalostnom stave. V roku 2017 sa odovzdala firme na celkovú obnovu. Po investícii má novú strechu, výťah, vynovené vnútorné priestory s kuchynskými linkami a sanitou v kúpeľniach. Zrealizovali sa nové dispozičné riešenia všetkých bytových jednotiek a siete s internetom, podlahy a ďalšie práce, potrebné k nasťahovaniu ľudí.

Čo sa týka histórie bytovky, tá sa využívala najprv ako slobodáreň, neskôr ako

ubytovňa pre ľudí so sociálnym znevýhodnením. Teraz však konečne bude využívaná zmysluplne, nie s cieľom zničenia, resp. jej znehodnotenia - ako sa to často stávalo u predchádzajúcich nájomníkov.

Za viac ako dvadsať rokov sa v Nitre postavilo len niečo cez 750 bytov. Radnica plánuje tieto čísla zlepšiť a vo výstavbe nájomných, štartovacích bytov bude pokračovať. Potvrdil to aj hovorca Nitry Tomáš Holúbek: „Keďže ide o cenovo dostupné štartovacie byty, máme záujem na tom, aby mladé rodiny s deťmi ostávali žiť a pracovať v Nitre, preto chceme vo výstavbe nájomných bytov pokračovať.“

Andrej Jančovič
foto: Roman Oravec

Primátor Hattas: Ochrana prírody by mala byť prioritou

Akcia opäť po roku priblížila praktické princípy udržateľného spôsobu života. Podujatie príhovorom otvoril primátor Marek Hattas, ktorý tiež zdôraznil, že ochrana prírody a životného prostredia by mala byť pre nás prioritou.

A to aj z toho dôvodu, že súčasná klimatická situácia nielen u nás, ale aj vo svete je kritická. Výsledkom sú viditeľné výkyvy počasia, či postupné otepľovanie planéty, kedy sa aj v našich končinách

letá stavajú neznesiteľnými. Aj preto je viac ako vzácné, že na podujatí sa so svoji-

mi skúsenosťami a návrhmi podelili nielen domáci a českí aktivisti, ale aj odborníci z Rakúska, Maďarska a Poľska.

Ekofestival aj tento rok ponúkol odborný program prednášok, filmových produkcií aj tvorivých dielní. Samozrejmosťou bol program pre všetky vekové kategórie, ekologický jarmok i atrakcie pre deti a mládež.

Andrej Jančovič
foto: Roman Oravec

Seniorom poďakujú počas Nitrianskeho dňa úcty k starším

Úctu a vďaku seniorom, ktorí svojou celoživotnou prácou prispeli k rozvoju nášho mesta, radnica prejaví 17. októbra počas Nitrianskeho dňa úcty k starším.

Nitriansky deň úcty k starším sa pripravuje v spolupráci s Jednotou dôchodcov Slovenska, mestskou organizáciou č. 1 v Nitre. Deň úcty k starším sa začne o 9.00 hodine svätou omšou v Kostole Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici v Nitre.

V Obradnej sieni mesta Nitry sa o 10.30 hodine uskutoční slávnostné prijatie seniorov – významných osobností vedy, umenia, športu, pedagógov a ďalších.

Súčasťou Nitrianskeho dňa úcty k starším bude výstava tvorivosti a zručnosti seniorov vo vestibule mestského úradu. Sprístupnia ju o 11. hodine. Slávnostný

V PKO v Nitre sa každoročne koná v rámci Nitrianskeho dňa úcty ples seniorov.
Foto: autorka

večer vyvrcholí o 18. hodine plesom seniorov v Estrádnej hale PKO v Nitre. Ako informoval predseda miestnej organizácie č. 1 Anton Chudík, vstupenky na ples v hodnote 10 eur si môžu seniori kúpiť 1. a 15. októbra od 9.30

do 11.00 hodine v klube Jednoty dôchodcov Slovenska – MsO č. 1 v Olympii, ale aj v dňoch 7. až 9. októbra od 10. do 12. hodiny na prízemí nitrianskej radnice.

(SY)

Rodisko majú v srdci

Klub rodákov z dvoch regiónov si pripomenul 20. rokov od svojho založenia.

Nestratiť kontakt s rodným krajom, spoznávať nielen jeho minulosť, ale aj prítomnosť, prispievať k propagácii jeho histórie a osobností. Rozvíjať a upevňovať vzájomné vzťahy medzi rodákmi a spolupatričnosť k rodnému kraju. To sú ciele Klubu podjavorinských a podbradlianskych rodákov, žijúcich v Nitre, ktorý si práve v septembri tohto roku pripomenul 20. výročie svojho založenia.

Zrodil sa najskôr, ako pobočka bratislavského klubu a krstnými otcami mu preto boli jeho predstavitelia na čele s Jánom Magálom. Tým pri tom asistovali nitrianski podporovatelia tejto myšlienky, a to docenti Vlastimila Pevná a Miroslav Zima spolu s akademikom Jánom Plesníkom, profesorom Igorom

Repkom a ďalšími. Oni sa potom aj prirodzene na ustanovujúcej schôdzi samostatného nitrianskeho klubu 7. septembra 1999 stali jadrom jeho zakladajúceho výboru, na čelo ktorého si zvolili práve rodáka z Brezovej pod Bradlom Miroslava Zimu.

Tematicky sa stretnutia členov klubu nesú až do dnes v dvoch rovinách. Prvá sleduje napĺňanie jeho základných cieľov, čiže upevňovanie spolupatričnosti k rodnému kraju. Tak napríklad profesor Igor Repka hovoril o histórii a tradíciách svojej rodnej Starej Turej, podjavorinskú obec Lubina priblížila jej rodáčka docentka Vlastimila Pevná a Stanislav Katrinec povodil priateľov po chotári rodnej Bošáče. Druhou rovinou sú témy, súvisiace s profesionálnou odbornosťou a záujmami

jednotlivých prednášateľov. V nej je po celý čas veľmi plodný docent Vladimír Pevný, ktorý nadšene hovoril najmä na tému letectva a astronómie, či už to bola Nebeská kozmonautika alebo Hviezdne kuriozity 21. storočia. Celkove takto za dvadsať rokov odznelo takmer 50 prednášok, ktoré dopĺňali rozpravy o veľkonočných, mikulášskych, vianočných, novoročných alebo trojkárových tradíciách, či zvykoch jednotlivých lokalít spod Veľkej Javoriny a Bradla.

V súčasnosti je na čele klubu Stanislav Katrinec. Počet členov má, žiaľ, klesajúcu tendenciu. Na začiatku ich bolo takmer 40, dnes sotva 30 a skutočne aktívnych, ktorí sa pravidelne stretávajú, je sotva dvadsať. Zdá sa, že druhá generácia rodákov spod Veľkej Javoriny a Bradla už necíti k svojmu rodisku takú spolupatričnosť, ako generácia ich otcov. Je to škoda, pretože kraj politika, astronóma a vojaka Milana Rastislava Štefánika, autora legendárnej divadelnej hry Kubo Jozefa Holého, botanika Jozefa Ľudovíta Holubyho a kraj autorky nezabudnuteľného vrabčáka Čin čina a ďalších detských kníh Ľudmily Podjavorinskej, si úctu a hrdosť naň určite zaslúži.

Účastníci slávnostného stretnutia jubilujúceho klubu podjavorinských a podbradlianskych rodákov.
Foto: archív klubu

(SK)

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá – výstavy – koncerty – podujatia

SYNAGÓGA

Koncertná a výstavná sieň mesta, Ul. pri Synagóge
MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL DIVADELNÁ NITRA

1. 10. / utorok 19.00 – 20.00

From Behind Horizons, Indigo – tanečný duet

koncept: Gianna Grünig & Roberta Legros Štěpánková,
usporiadateľ: Asociácia Divadelná Nitra, vstup voľný
www.nitrafest.sk

XIV. NITRIANSKA HUDOBNÁ JESEŇ 2019

10. 10. (št) 18.00

KOMORNÝ ORCHESTER VŠMU Bratislava, Jozef Horváth/umelecký vedúci, ŽENSKÝ SPEVÁCKY ZBOR VŠMU BRATISLAVA, Ladislav Kaprinay/di-
gent, Lucie Vaňáčková/soprán, Andrea Pietrová/alt,
Filip Demek/barytón, David Vyhnanek/recitácia

Program: F. Mendelssohn Bartholdy, B. Bartók, L. Janáček, B. Martinů

13. 10. (ne) 18.00

KLAVÍRNE TRIO - Maroš Klátik/klavír, Juraj Tomka/
husle, Kristína Chalmovská/violončelo. Program: L.
Janáček, C. Debussy, A. Babajanian.

20. 10. (ne) 18.00

Karol Daniš/husle, Norbert Daniš/klavír, Program: F.
Kreisler, P. I. Čajkovskij, F. Drdla, J. Hubay, M. Ponce, H.
Wieniawski, C. Gardel, J. Williams, E. Elgar, L. Kupkovič,
Piazzola, A. Dvořák

24. 10. (št) 18.00

SOLITUTTICELLI CELLO ENSEMBLE (ČR).

Program: A. Vivaldi, G. Fauré, G. Rossini, G. Bizet, E.
Grieg, G. Holst, D. Arnold

27. 10. (ne) 18.00

Marcela Lechtová/traverso, flauta, pikola, Marek Štr-
bák/organ. Program: J. S. Bach, G. P. Telemann, W. A.
Mozart, Ch. M. Widor, H. A. Stamm

7. 11. (št) 18.00

BABELLE BEAT BAND. Program: world music,
klezmerová hudba, slovenské a balkánske piesne.

XXXVI. CITHARA AEDICULAE 2019

i.m. Pavol Sika

17. 10. (št) 18.00 - Karol Samuelčík

18. 10. (pi) 18.00 - Marcin Dylla (PL)

19. 10. (so) 18.00 - Pavel Steidl (ČR)

Gitarové workshopy: Súkromné konzervatórium v Nitre
9.00 – 12.00; 14.00 – 16.00 Karol Samuelčík; Marcin Dyl-
la; Pavel Steidl; Ján Labant; Frederico Sheppard (MEX/
USA). Usporiadatelia: Mesto Nitra, Súkromné konzerva-
tóriom v Nitre, Vysoká škola múzických umení, Originál,
o.z.; vstupné: 4,- €; deti, študenti, dôchodcovia a ZŤP:
2,- € po predložení dokladu, predpredaj: TIC v Nitre

29. 10. (ut) 8.30 – 15.30

„Zelené mestá – prostredie pre život“, konferencia

zaoberajúca sa ochranou a tvorbou zelene v mestskom
prostredí. Usporiadatelia: Spoločnosť pre záhradnú a
krajinnú tvorbu v spolupráci s mestom Nitra, vstup na
pozvánky, www.szkt.sk

VÝSTAVA

Do 24. 10.

CESTAMI PONAD HORIZONT. Beáta Krasňanská/
výtvarná tvorba, Peter Chmela/fotografická tvorba, prí-
rodniny z Izraela zakomponované do obrazov a objektov
z dreva. Fotografie z tuzemských i zahraničných ciest,
pamiatky na Slovensku v zozname UNESCO

STÁLE VÝSTAVY

História a tradície židov v Nitre. Shraga Weil: GRAFIKA
Nitrianske pohľady Aleny Bugárovej
Prehliadky:

ut: 13.00 – 18.00, st - št: 9.00 – 12.00, 13.00 – 18.00, so-ne:
13.00 – 18.00, po-pi: zatvorené.

Vstupné: 1,- €/osoba, deti do 6 rokov a držiteľia preuka-
zu ZŤP vstup zdarma. Informácie o možnosti prenájmu
Synagógy za účelom organizovania kultúrnych a spo-
ločenských podujatí: 037/6502 140.

NITRIANSKA GALÉRIA

Župné námestie, Nitra, www.nitrianskagaleria.sk,
otváracie hodiny: ut – ne: 10.00 – 18.00

REPREZENTAČNÉ SÁLY

Do 24. 11.

Podoby slobody | Faces of Freedom

Autori: vybraní na základe medzinárodnej výzvy. Kurá-
tor: Omar Mirza. Pri príležitosti 30. výročia Nežnej revo-
lúcie. Vybrané projekty budú prezentované v galérii a na
verejných priestranstvách mesta Nitry.

SALÓN

Do 10. 11.

Transfigurácie. Autorka: Ludmila Machová(*1990). Ku-
rátorka: Marianna Brinzová. Projekt umelkyne, ktorým
reflektuje „mapovania“ (ne)krajiny, hľadanie hraníc, (ne)
nachádzanie osobného priestoru a pocit vykorenenia
skrz stratu vlastnej identity. Výstava bude zahŕňať maľby,
experimentálne zvukové stopy a videá.

GALÉRIA MLADÝCH

Do 17. 11.

(Un)Natural. Autori: Anna Ročnová (ČR), Pavel Pří-
kaský (ČR). Kurátorka: Veronika Čechová (ČR). Projekt
predstaví dvoch zástupcov českej mladej umeleckej scé-
ny. Hlavným cieľom výstavy je skúmanie problematiky
živej prírody verzus umelej (neprirodzenej) prírody.

BUNKER

Do 3. 11.

Antihygge. Autorky: Ingrid Kepková, Viera Zubalová.
Kurátor: Václav Janoščík (ČR). Hygge je klamlivé utr-
dzovanie sa v domienke, že všetko je v poriadku.

Viac informácií na www.nitrianskagaleria.sk.

GALÉRIA HUDBY

Cyklus komorných koncertov

Koncertná sála Župného domu

1. 10. (ut) o 19.00

EnsembleSpectrum. Program: I. Hrušovský, J. Sixta, I. Zeljenka, L. Kupkovič, J. Pospíšil, J. Malovec. Vstup voľný.

23. 10. (st) o 19.00

Slovenský filharmonický zbor, Jozef Chabroň – zbornajster
Slovenský komorný orchester, Ewald Danel – umelecký vedúci
Program: L. Twardowski, M. Lauridsen, R. Thompson, F. Biebl, A. Pärt, S. Barber

12. 11. (so) o 19.00

Het Collectief (BE). Toon Fret – flauta, Julien Hervé – klarinet, Wibert Aerts – husle, Martijn Vink – violončelo, Thomas Dieltjens – klavír. Program: C. Debussy, B. Van Camp, M. Pal'ko, O. Messiaen.

27. 11. (ne) o 19.00

Jordana Palovičová – klavír. Program: C. P. E. Bach, M. Szymanowska, L. Bernáth, J. Cikker.

Vstupné: dospelí: 8 eur / študenti, deti, dôchodcovia, ZŤP: 5 eur **Predpredaj:** Nitrianska galéria (v čase otváracích hodín)

PONITRIANSKE MÚZEUM

Štefánikova trieda 1, Nitra, www.muzeumnitra.sk,

www.facebook.com/ponitrianskemuzeumvnitre/

Otvorené: po – pi: 9.00 – 17.00, so – ne: 10.00 – 17.00

STÁLA VÝSTAVA

Skvosty dávnovekého Slovenska. Expozícia vyše 2300 predmetov, ktoré dokumentujú činnosť človeka od najstarších čias až do 18. storočia.

VÝSTAVY

Nitriansko v zrkadle dejín. Výstava približuje kultúrno-historický vývoj historického Nitrianska od praveku.

Život v lesných a vodných biotopoch. Výstava preparátov rýb, vtákov a cicavcov z okolia Nitry.

Do 6. 10. 90 rokov slovenského hokeja.

Výstava formovania ľadového hokeja na Slovensku.

NOVÉ VÝSTAVY

Do 6. 10.

Všetky moje krajiny. Výstava výtvarných diel manželov Daniely a Michala Helienekovcov.

11.10. (pi) – 1. 12.

Textilný dežén v tvorbe Beaty Kabičkovej - Vinceovej

Výstava kolekcie textilných dežénov z obdobia 70. a 80. rokov 20. storočia vytvorených pre pražské Ústredie bytovej a odevnej kultúry i dežénov s detskými, rastlinnými, kvetinovými, geometrickými a inými vzormi.

Vernisáž 11. 10. o 17.00 hod.

18. 10. (pi) – 31. 12.

Silicít – oceľ doby kamennej. Výstava silicitových artefaktov z archeologických výskumov na Slovensku.

Vernisáž 18. 10. o 16.00 hod.

25. 10. (pi) – 30. 11.

Výstava z tvorby jubilanta Roberta Žilíka

Výstava hračiek, úžitkových predmetov, plastík, reliéfov, replík, dobových hudobných nástrojov, či ilustrácií

k vlastnej lyrickej a epickej spise z tvorby zakladateľa a člena združenia Musticantica Slovaca – Roberta Žilíka.

Vernisáž 25. 10. (pi) o 17. 00 hod.

Dernisáž 29. 11. (ut) o 17. 00 hod.

DIECÉZNE MÚZEUM

Námestie Jána Pavla II, 950 07 Nitra

www.nitrianskyhrad.sk/diecezne-muzeum/

Otváracie hodiny: apríl - október / ut – ne: 10.00 – 18.00, november - marec / so – ne: 10.00 – 15.00

Diecezne múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov a v druhej časti múzea je sprístupnená klenotnica s liturgickým pokladom.

SLOV. POĽNOHOSPODÁRSKE MÚZEUM

Dlhá ul. 92, Nitra, www.spmnitra.sk

Kontakt na objednávanie: muzeum@agrokomplex.sk, tel: 037/657 25 78

máj – september: po: zatvorené, ut – št: vstupy 9.00, 11.00, 13.00 pi: zatvorené, so-ne: vstupy 9.00, 11.00, 13.00, 15.00

október – apríl: po: zatvorené, ut – št: vstupy 9.00, 11.00, pi – so – ne: zatvorené

Prehliadka je možná so sprievodcom a trvá 90 minút.

Vstupy len pre organizované skupiny návštevníkov v počte viac ako 5 osôb je potrebné nahlasovať minimálne 5 dní vopred.

MISIJNÉ MÚZEUM

Kalvária 3, 949 01 Nitra, www.svd.sk

Otv. hod.: po – so: 14.00 – 18.00, ne: 10.00 – 16.00

Bohatá zbierka umel. predmetov zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hlásť vopred.

VIVÁRIUM

Areál SPU, Trieda A. Hlinku, 949 01 Nitra

vivarium.nitra@gmail.com, robert.kirchner@uniag.sk, č. tel.: 037/641 4791, otv. hodiny: po, ut, št, pi: 9.30 – 12.00 a 14.00 a 16.00, str: 14.00 – 18.00, so: zatvorené, ne: 14.00 – 16.00.

70 chránených druhov plazov, ktoré boli predmetom pašeráctva a nelegálnej drby.

MÚZEUM MEDOVINY

Farská ulica č. 28, 949 01 Nitra, www.muzeummедoviny.sk,

e-mail_tomka@tomka.sk, kontakt: +421 907 404 989

Prvé múzeum medoviny na Slovensku.

BOTANICKÁ ZÁHRADA

Areál SPU, Trieda Andreja Hlinku 2, www.bz.uniag.sk

Otv. hodiny: Okrasné skleníky: 8.-15.00 okrasná škôlka: 8.-15.00, Park (1.10. – 30.11.) a (1.3. – 1.5.), po – pi: 8.00 – 15.00. V zimných mesiacoch (1.12. - 28.2.), po – pi: 9. - 14.00. V letných mesiacoch (1.5. - 31.9.), po – pi: 8.-17.00.

So – ne: 10.-18.00.

AGROKOMPLEX

Národné výstavisko, Výstavná ul. 4, Nitra

www.agrokomplex.sk

Otváracie hodiny počas výstav: po – so: 9.-18.00, ne: 9.-17.00

3. - 6. 10. Autosalón

26. - 27. 10. Nová veterinária

DIVADLO A. BAGARA

Svätoplukovo námestie, Nitra, www.dab.sk

4., 5., 17., 18. 10. / 18.30

Tisícročná včela. Veľká sála. Pôvodný slovenský muzikál na motívy románu Petra Jaroša. Veľkolepá scénická freska vychádzajúca z fantastického videnia slovenskej reality. Rodinná sága rodu Pichandovcov a ich detí, vnukov, pravnukov.

7. 10. (po) 18.30

Dámska satňa. Štúdio. Osudy štyroch herečiek, ktorým sa divadlo stalo ich druhým domovom.

7. 10. (po) 18.30

Testosterón. Štúdio. Komédia z pera súčasného poľského autora Andrzeja Saramonowicza.

8. 10. (ut) 18.30

Meno. Štúdio. Brilantná francúzska komédia predstavuje priateľov patriacich k vyššej strednej vrstve Paríža.

9. 10. (st) 18.30

Drotár. Veľká sála. Príbeh veselohry z roku 1860 sa výnimočne odohráva v Budapešti, kde sa v rodine továrnik náhodne stretávajú slovenský drotár, jeho pomaďarčený brat, poľský šľachtic, nemecký Žid a český žandár.

10. 10. (št) 10.00

Hoax. Edu-hra HOAX sa venuje téme mediálnej výchovy a extrémizmu a Divadlo Andreja Bagara ju prináša priamo do stredných škôl v Nitre.

11. 10. (pi) 10.00

12. 10. (so) 18.30

Hlava XXII. Štúdio. Divadelná adaptácia významného amerického autora Josepha Hellera. Nekompromisne pomenúva absurdné mechanizmy ľudskej spoločnosti.

14. 10. (po) 18.30

15. 10. (ut) 18.30

Povolanie pápež. Veľká sála. Pôvodný slovenský muzikál. „Ján Pavol II. predstavoval a vždy bude predstavovať symbol lásky a viery, mieru a súcitu...“

16. 10. (st) 18.30

Meno. Štúdio. Brilantná francúzska komédia predstavuje priateľov patriacich k vyššej strednej vrstve Paríža.

19. 10. (so) 18.30

Mechanický pomaranč. Štúdio. Alex a jeho partia vedia, ako si užívať mladost.

21. 10. (po) 18.30

Otec Goriot. Veľká sála. Román Otec Goriot je súčasťou rozsiahleho cyklu Ľudská komédia, vďaka ktorému sa Balzac zapísal do dejín literatúry. Réžia: Roman Polák

25. 10. (pi) 18.30

26. 10. (so) 15.00, 18.30

Od Jánošíka k Pápežovi. Galaprogram pri príležitosti 70. výročia divadla. Hrajú a spievajú: Martin Nahálka, Marián Viskup, Andrea Šabová, Nikolett Dékány, Andrej Remeník, Eva Pavlíková, Daniela Kuffelová, Lenka Barilíková, Ján Gallovič, Žofia Martišová, Gabriela Dolná, Eva Večerová, Juraj Ďuriš, Kristína Turjanová, Klaudia Kolumbusová, Martin Fratrič, Marián Slovák, orchester Jula Selčana, zbor a balet PULSu a ďalší.

28. 10. (po) 18.30

Syna či dcéru? Veľká sála. Lahkonohá komédia z prostredia ženských kúpeľov. Ako si splniť sen o dieťati.

29. 10. (ut) 18.30

31. 10. (st) 18.30

Dámsky krajčír. Veľká sála. Doktor Moulineaux je klamár a sukníčkár, ktorý s neobyčajnou invenciou skrýva svoje časté nevery pred dôverčivou manželkou a podozrievavou svokrou.

30. 10. (st) 19.00

Meno. Hostovanie

30. 10. (st) 20.00

Večer v zákulisí. Veľká sála.

STARÉ DIVADLO K. SPIŠÁKA

Staré divadlo K. Spišáka, Ul. 7. pešieho pluku 1, Nitra

1. 10. (ut) 17.00 a 21.30

Medzinárodný festival Divadelná Nitra – Moral Insanity. Štúdio Tatra

2., 3., 4. 10. / 9.30

Sám a Esmeralda. Veľká sála. Vo veľkom byte býva Sám veľmi často sám. Jeho otec sa viac zaujíma o udržiavanie poriadku v hrncoch a vo vlastnom živote.

8., 9. 10. 11. 10. / 9.30

Legenda o Svoradovi a a Benediktovi. Veľká sála. Príbeh nitrianskeho svätca Svorada inšpirovaný jednou z najstarších uhorských legiend z druhej polovice 11. storočia z pera päťkostolského biskupa Maura.

13. 10. (ne) 15.00

Prdiprášok doktora Proktora. Veľká sála. Inscenácia prerozpráva príbeh vynálezcu doktora Proktora a jeho dvoch detských pomocníkov Bulleho a Lisy. Inscenácia je určená deťom od 6 rokov.

14., 16., 17. 10. / 9.30

Prdiprášok doktora Proktora. Veľká sála.

VYPREDANÉ

15. 10. (ut) 9.30

Prdiprášok doktora Proktora. Veľká sála.

22., 23. 10. / 9.30

Danka a Janka. Štúdio Tatra. VYPREDANÉ

Sestričky – dvojčky a sú navlas rovnaké.

24. 10. (št) 9.30 (verejná generálka)

25. 10. (pi) 18.00 - PREMIÉRA. Veľká sála.

27. 10. (ne) 15.00

28., 29. 10. / 9.30

Dlhý, Široký a Bystrozraký. Veľká sála. VYPREDANÉ

Hra plná dobrodružstva, odvahy a najmä priateľskej pomoci nadväzuje na pôvodnú verziu známeho českého literáta Karla J. Erbena.

CINEMAX

Zábavno-obchodné centrum MAX, Chrenovská ul., Nitra

Septembrové premiéry

3. 10. (št)

JOKER, premiéra, krimi/dráma, MP od 15 rokov, USA, 122 min, slov. titulky. Skrachovaného komedianta Arthu-

ra Flecka (Joaquin Phoenix) už čoskoro bude svet poznať pod menom Joker.

10. 10. (št)

Zlatokopky, premiéra (originálny názov: Hustlers), dráma, USA, 110 min., MP od 15 rokov, slov. titulky. Podľa skutočného príbehu. Bývalá striptérka so svojimi kolegynami rozhodne okrádať zbohatlíkov z Wall Street.

17. 10. (št)

Ovečka Shaun vo filme: Farmageddon, premiéra (originálny názov: Shaun the Sheep Movie: Farmageddon), animovaný, USA, Veľká Británia, Francúzsko, MP, slov. dabing. Blízke stretnutie tretieho druhu s najobľúbenejším ovčím stádom.

31. 10. (št)

Rodina Addamsovcov (The Addams Family), premiéra, rodinná komédia, animovaný, USA, MP od 7 rokov, slov. dabing. Rodina Addamsovcov je späť na veľkom plátne v prvej animovanej komédii.

31. 10. (št)

Amnestie, premiéra. Dráma, Slovensko, Česká republika, MP od 15 rokov. Okrem príbehu troch rodín, sa venuje aj vzbure väzňov v Leopoldove.

KINOKLUB TATRA

Staré divadlo K. Spišáka – štúdio Tatra, kinoklubnitra.sk, kinoklubnitra@gmail.com

7. 10. (po) 18.00

La Gomeru. Projekt 100. Krimi komédia. Skorumpovaný policajt z Bukurešti sa zamiluje do Gildy a tá ho požiada, aby dostal z väzenia drogového priekupníka. Rumunsko-francúzsko-nemecko-švédsky, 97 minút.

7. 10. (po) 20.00

Teroristka – cyklus Slovenské kino 2019. Komedialný príbeh učiteľky na dôchodku. Česko-slovenský film, 95 minút.

8. 10. (ut) 19.30

Ostrým nožom. Predstavenie za osobnej účasti tvorcov. Ľudovítovi zavraždili neonacisti jediného syna. Bojuje s apatickou políciou a oportunistickou sudkyňou. Slovensko-česko. 2019, 89 min.

14. 10. (po) 19.00

Ukradnutý štát. Predstavenie za osobnej účasti tvorcov. Dokumentárny film filmárky Zuzany Piusi. Slovensko-česko, 2019, 68 min.

15. 10. (ut) 18.00

Prípad Barnabáš Kos. Satirická tragikomédia Petra Solana, nakrútená podľa poviedky Petra Karvaša pranieruje prejavy byrokratizmu, pokrytectva a diletanstva. Česko-slovensko, 1964, 92 minút.

15. 10. (ut) 19.45

Sklenená izba. Milostná dráma z architekt. skvostu modernej architektúry. Sklenená izba sa stáva aj synonymom krásy, modernosti, otvorenosti, rovnako tiež symbolom nádeje mladého československého národa, symbolom budúcnosti. Český a slovenský film. 104 minút.

21. 10. (po) 18.30

CINEVISION TOUR – pásma filmov. Zviditeľnenie

tvorby mladých slovenských filmárov, ktorý sa snažia nakrúcať filmy aj pre náročnejších divákov. Portrét primabaleríny, Toto nie je o nás, Za dverami, Ríbezľák, Slovensko, 50 minút.

22. 10. (po) 19.30

Parazit. Čierna komédia sleduje chudobnú, ale prefikánu 4-člennú rodinu, ktorá sa rozhodne infiltrovať do bohatej domácnosti biznismana Parka. Južná Kórea. 2019, 132 minút.

22. 10. (ut) 19.00

Skutok sa stal. Predstavenie za osobnej účasti tvorcov. Dokumentárny pohľad a mapovanie slovenskej minulosti cez konkrétny príklad najväčšej spoločenskej kauzy 90-tych rokov cez príbeh troch kamarátov Oskara Fegyveresa, Róberta Remiáša a Petra Tótha. Slovensko-Česko, 2019, 82 minút.

28. 10. (po) 18.00

Liyana. Animovaný i dokumentárny africký film sa rodí cez predstavy detí zo sirotinca. Svahilské dieťa sa vydáva na bezpečnú cestu, aby zachránila jej dvoch mladších. Svahilsko-USA-Katar, 2017, 77 minút.

28. 10. (po) 19.45

Kto je ďalší? Film inšpirovaný skutočnými príbehmi zo Slovenska, Ruska a Kanady. Internet hlavných hrdinov priviedol až na hranicu života a smrti. Reperke Caparelli bojuje s kyberšikanou ... Slovensko, 2018, 108 minút.

29. 10. (ut) 19.30

Chvenie. V rodine brata, syna a manžela Pabla zavládne zdesenie: Pablo sa totiž zamiloval od iného muža. Guatemala-Francúzsko, 107 minút.

DOM MATICE SLOVENSKEJ

Dolnočermánska 737, Nitra, dms.nitra@matica.sk

www.facebook.com/dmsnitra

12. 10. (so) 16.00

Z úcty k starším. Miesto: Neded – Kultúrny dom. Organizátor: MO MS Neded

12. 10. (so) 15.00

Úcta k starším. Miesto: Nitra - Janíkovce – Kultúrny dom. Organizátor: JDS a MO MS Janíkovce

18. 10. (pi) 15.00

Spomienka na Martu – Myrtu 12. ročník recitačnej súťaže poézie a prózy pre ZŠ I. -II. stupeň a MŠ – predškolský vek. Školy sa môžu prihlásiť na tel. č.: 0903 380 729 u Margity Račkovej. Súťaž je venovaná spomienke na spisovateľku Martu – Myrtu Longauerovú. Miesto: Ivanka pri Nitre – Kultúrny dom. Organizátor: MO MS Ivanka pri Nitre, obec Ivanka pri Nitre

19. 10. (so) 14.30

Slovenská rodná dedina. Prehliadka detských folklórnych spevákov a folklórnych skupín. Miesto: Sľažany – Kultúrny dom. Organizátor: MO MS Sľažany

Tréningové stolnotenisové centrum

V septembri až decembri pokračujeme v tréningoch stolného tenisu pre deti a mládež. Záujemcovia sa môžu nahlásiť na tel. č.: 09018 113 121, alebo e-mailom na kmeta340@centrum.sk. Tréningové stolnotenisové cen-

trum je realizované s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja. Miesto: sála Domu MS v Nitre
Aktivity pri DMS:

Filatelisti /nepárny týždeň utorok 15.00

Tréningové stolnotenisové centrum - stolnotenisový krúžok /streda 16.00

Power joga s Monah/streda 18.00

Cvičenie nožičky/štvrtok 16.00

Dobový spolok Satyros /štvrtok 18.00

Nové divadlo – divadelné skúšky a predstavenia /harmonogram podľa aktuálneho mesačného programu predstavení – viac na: www.facebook.com/novedivadlo/

KRAJSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO

Fatranská ulica, 949 01 Nitra, www.kosnr.sk

2.10. (st) 17.00 Klub grafológie - začiatočníci

2. 10. (st) 17.00 Fotoklub APF

3.10. (št) 17.00 Fotoklub Nitra

4.10. (pi) 18.00 Extrémofily a mikroskopické organizmy - prednáška pre verejnosť

4. 10. (pi) 19.00 Pozorovanie oblohy vo hviezdárni do 21.00, vstup 1 €

6.10. (ne) 16.00 Kultúrne dedičstvo a tradície - medzinárodná prehliadka folklórnych skupín - KD Čechynce

7.10. (po) 9.00 Projektový manažment - vzdelávanie pracovníkov v kultúre

7.10. (po) 14.00 Plstenie z ovčej vlny - tvorivá dielňa pre deti, vložné 0,50 €

8.10. (ut) 9.00 Projektový manažment, vzdelávanie pracovníkov v kultúre

8.10. (ut) 7.30 Vzdelávanie v astronómii pre pokročilých

9.10. (st) 14.00 Plstenie z ovčej vlny - tvorivá dielňa pre deti, vložné 0,50 €

9.10. (st) 17.00 Klub grafológie - pokročilí

10.10. (št) 16.30 Výtvarné dialógy - stretnutie pre neprofesionálnych výtvarníkov, vložné 2 €

11.10. (pi) 9.00 K prameňom tradícií - tanečné tvorivé dielne pre vedúcich folklórnych kolektívov

12.10. (so) 8.00 Festival Cantate - workshop pre spevácke zbory

12.10. (so) 9.00 Tradičné ochotnícke divadlo - divadelný workshop pre vedúcich a členov ochotníckych divadiel

14.10. (po) 8.30 Workshop - Mladý moderátor - vzdelávanie v oblasti mediálnej výchovy a hovoreného slova

16.10. (st) 17.00 Klub grafológie - začiatočníci

16.10. (st) 17.00 Fotoklub APF

19.10. (so) 8.00 Festival Cantate - workshop pre spevácke zbory

21.10. (po) 8.00 Prevencia závislosti - seminár pre koordinátorov sociálnej prevencie v rámci Týždňa celoživotného učenia.

21.10. (po) 14.00 Textilné kvety, jednoduché zošívanie - tvorivá dielňa pre deti, vložné 0,50 €

22.10. () ut17.30 Vzdelávanie v astronómii pre pokročilých

23.10. (st) 14.00 Textilné kvety, jednoduché zošívanie - tvorivá dielňa pre deti, vložné 0,50 €

23. 10. (st) 17.00 Klub grafológie - pokročilí

24.10. (št) 9.00 Mladý moderátor - krajská súťaž pre mladých hlásateľov a moderátorov - amatérov, vo veku 15 - 25 rokov, miesto: Univerzitný tvorivý ateliér UKF

24.10. (št) 16.00 Maľovanie na textil - tvorivá dielňa pre dospelých, vložné 5,- €

25. 10. (pi) 18.00 Festival Cantate - prvý deň prehliadky speváckych zborov, miesto: Župná sála Nitra

26.10. (so) 18.00 Festival Cantate - druhý deň prehliadky, miesto: Župná sála Nitra - galavečer

30.10. (ne) 17.00 Klub grafológie - začiatočníci

FOTOGALÉRIA TRAFACKA

Ul. Janka Kráľa 65, Nitra. www.trafacka.sk, info@trafacka.sk
Otvorená denne: po-št 11.00 - 22.00, pi: 11.00 - 0.00, so: 15.00 - 0.00, ne: 15.00 - 22.00

1.10. (ut) o 18.00

Sny a realita. O význame snov, denného snívania a našej reality si povieame na našom prvom stretnutí.

3.10. (št) o 17.00

Deň Bernarda. Pre milovníkov piva Bernard! Príďte spolu s nami osláviť tento „sviatok“.

6.10. (ne) 10.00 – 16.00

trafo.TRH (NÁHRADNÝ TERMÍN)Jesenný komunitný trh susedov je tu! Trh s ručnými výrobkami a domácimi produktmi, susedské stretnutia, rozhovory, dobrá hudba a dobrá nálada. 13.00-Koncert: GIOVY a MINA

11.10. (st) o 16.00

Linux stretnutie. Priaznivci Linuxu Vás pozývajú na debatu o Linuxe a iných otvorených softvéroch.

10.10. (št) o 19.00

Vypočuj si nemý film – Underworld (1927). Drama / Film-Noir / Krimi / Romantický. USA, 80 min. Vstupné: 2 €

11.10. (pi) o 18.00

Vernisáž – František Kolář

12.10. (so) o 10:00

Koncert: Zvuky na lážanie. Koncert, pri ktorom za zvuku netradičných nástrojov (koshi, zvukové vlny, citara, dažďová palica, ocean drum, sun drum...), môžete zrelaxovať svoju myseľ. Maximálny počet je 12 účastníkov. Rezervácia na e-mail info@trafacka.sk. Účastnícky poplatok je 3 € a zahrňa malé občerstvenie. Treba si so sebou priniesť karimatku, malý vankúšik / deku.

13.10. (ne) o 15.30

Science workshop v Trafacke. Pre deti vo veku od 5 - 12 rokov. Je zložený zo série experimentov a edukačných hier z matematiky, fyziky, chémie a prírodovedných odborov predovšetkým na rozvoj skupinovej spolupráce. Registrácia: 0908646750 (whatsApp, sms). Vstupné: 15 €

14.10. (po) o 18.00

Folkekokken s nitrianskou Mareenou: albánska edícia. Hlavný organizátor @Mareena (<https://www.facebook.com/mareena.sk/>) v spolupráci s cestovateľským projektom @Moje Albánsko (<https://www.facebook.com/>)

mojealbansko/). Folkekøkken (doslova kuchyňa ľudí) je dánsky koncept komunitného stolovania, ktorého hlavnými ingredienciami sú rozličné kultúry. Odporúčaný dobrovoľný príspevok: 8 €

16.10. (st) o 18.00

7 filmov za hodinu a pól? Áno, dá sa to. Výber najlepších svetových krátkych filmov z mesiaca September. Vstupné: 3€

21.10. (po) o 19.00

Ilegalita, Dekriminalizácia, Legalizácia? Hostia: Ľubomír Okruhlica - riaditeľ CPLDZ, Martin Poliačik - poslanec NR SR, Jindřich Vobořil - bývalý národný protidrogový koordinátor ČR, Daniel Cerulík - študent katedry všeobecnej a aplikovanej etiky. Moderuje: Lukáš Fila.

Diskusia o drogovej problematike a drogových politikách v rôznych krajinách. Vstupné: 2 € (v cene vstupenky: malé pivo bernard/svijany, malá hroznovka, espresso/lungo).

25.10. (pi) o 19.00

klipers: Krst CD w/ Secret Session a Graeme Mark. Príďte zažiť nezabudnuteľnú atmosféru krstu úplne nového materiálu projektu KLIPERS: Vesmír Se Otočí, ktorý vychádza na indie vydavateľstve Z Tapes. Vstupné: 4,36 €

28.10. (po) o 19.00

Večerné debaty v Trafacke – Sme tolerantná spoločnosť? Sme tolerantná spoločnosť? Čo znamená niekoho/niečo tolerovať? Mal by byť štát tolerantný voči všetkým menšinám? Čo by sme tolerovať nemali? Neohrozuje tolerancia naše hodnoty? Nie je tolerancia len presadzovaním liberálneho poriadku? Tolerovať netoleranciu? Ako súvisí etická neutralita štátu s toleranciou? Vstupné: 2 €

30.10. (st) o 19.00

Koncert: Tomáš Gregor / Martin Barinec / Milan Koysho. Tomáš Gregor je ako piata silná káva v daždivý deň, keď kolíše tlak. Charizmatický spevák sa po čase znovu vráti do Trafacky v sprievode bubeníka Martina Barinca a basáka Milana Koysha. Zaznejú skladby nie len z albumu Na zemi (2016), ale aj novšie veci. Vstupné: dobrovoľné.

MESTSKÝ KÚPEL

Kúpeľná ul. č.4, www.kupel.sk.

Otvár. hod. – **plaváreň**, po: zatvorené, ut.: 6.30 - 12.00, 14.30 - 20.30, st - pi: 6.30 - 20.30, so - ne: 11.00 - 19.30.

Sauna/po: zatvorené, ut: 11.00 - 20.00 (muži), str: 11.00 - 20.00 (ženy), št: 11.00 - 20.00 (muži), pi: 11.00 - 20.00 (ženy), so: 11.00 - 15.00 (muži), so: 15.00 - 19.00 (ženy), ne: zatv.

Posledný možný vstup do zariadení je možný 60 min. pred ukončením prev. doby. Zákazník si musí byť vedomý, že do uved. času musí opustiť prevádzku bez nároku na pobyt v plnom rozsahu vstupenky!

KRAJSKÁ KNIŽNICA K. KMEŤKA

Ulica Fraňa Mojtu 18, www.krajskakniznicanitra.sk

po-ut: 7.30-18.00, st: 7.00-19.00, št-pi: 7.30-18.00

pobočka Klokočina - Jurkovičova: po-pi: 9.00-17.00

pobočka KD Zobor - Svätourbanská č. 184: po: 9.00 - 11.00, st - št: 15.00 - 17.00

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti

knížnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), okolo 400 titulov a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých.

1. 10. (ut) 9.00 – 12.00

Živá knižnica - príbehy „živých kníh“ v spolupráci s Amnesty International (úsek odbornej literatúry pre dospelých).

1. 10. (ut) 15.00

Prevencia osteoporózy, meranie krvného tlaku, tep, tuhy - Mgr. Ingrid Báreková, Regionálny úrad verejného zdravotníctva (Slovenská únia proti osteoporóze)(hudobný úsek)

11. 10. – 31.10. / 7.30 – 18.00

Fotografka Oľga Sklenková - výstava obrazov

16.10. (st) 10.00

Iná žena - rozprávanie o živote a tvorbe slovenskej speváčky Evy Mázikovej, spojené s video projekciou a hudobnými ukázkami (70. výročie narodenia) - hudobná úsek, určené pre seniorov pedagógov (hudobný úsek)

24. 10. (št) 11.00

Chlieb náš každodenný - prednáška a beseda o kváskovaní s Lenkou Pilárovou (úsek odbornej literatúry pre dospelých)

30. 10. (st) 16.30

Hudobné pásmo „S hudbou inak“ - beseda spojená s koncertom hudobníka Tomáša Gregora (hudobný úsek)

KNIŽNICA AGROINŠTITÚTU

Akademická 4, www.agroinstitut.sk/kniznica.

Výp. hod.: po – pi: 9.00 – 14.00

KNIŽNICA PRI SPU

SPK pri SPU, Štúrova 51, www.slpk.sk.

Výpožič. hod.: po – št: 8.30 – 18.00 pi: 8.00 – 17.00

SIPK – čítareň, Trieda A. Hlinku 2. Otv. hod.: po – št: 8.00 – 17.00 pi: 8.00 – 15.30. Výpožič. hod. mimo semestra: 8.00 – 15.30

UNIVERZITNÁ KNIŽNICA UKF

Dražovská cesta 4, www.uk.ukf.sk.

Otv. hod. počas výučby v semestri: po – št: 9.00 – 18.00, pi: 9.00 – 16.00 so: 8.00 – 13.00.

otv. hod. počas skúš. obdobia: po – pi: 9.00 – 16.00 so: 8.00 – 13.00

KNIŽNICA SPM

Dlhá ul. 92, www.spmnitra.sk/kniznica.

Otv. hod.: po – št: 8.00 - 15.00 pi: 8.00 - 12.00

TURISTICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM

Štefánikova trieda 1, info@nitra.sk, www.nitra.eu.

Info: tel. 037/16 186, tel. 037 7410 906. Otváracie hodiny: november – marec / po – pi: 8.00 – 17.00, so: 8.00 – 12.00. Apríl – jún a september – október / po – pi: 8.00 – 18.00 so: 8.00 – 12.00. Júl – august / po – pi: 8.00 – 18.00 so: 9.00 – 18.00, ne: 14.00 – 18.00.

Turistické informačné centrum Nitra poskytuje:

regionálne informácie z oblasti cestovného ruchu, ubyto-

vacích a stravovacích zariadení, poskytovateľov služieb, firiem, organizácií, inštitúcií, zdravotníckych zariadení, ktoré sú neustále aktualizované. Zabezpečuje sprievodcovský servis, skenovanie, kopírovaciu službu a vylepovanie plagátov na mestských informačných skružiach, špecializuje sa na predaj publikácií a propagačných materiálov o Nitre a Slovensku, pohľadník a darčekových predmetov, je predajným miestom Ticketportalu. V TIC je možnosť voľného prístupu na internet.

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby

Katedrálny chrám – bazilika sv. Emeráma

Nitriansky hrad, Námestie Jána Pavla II., Nitra

po – so: 7.00; ne: 7.00 a 9.00 sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 9.00, sviatok v prac. deň: 7.00

Kostol Nanebovz. Panny Márie

Kalvária 1, Nitra

Po – so: 6.30, 18.00 (zim. čas), 19.00 (let. čas), ne: 7.00, 9.00, 10.30 (detská) Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 9.00, 10.30 (detská, možná zmena podľa oznamov) 18.00 (možná zmena podľa oznamov)

Sviatok v prac. deň: 6.30, 18.00 (zim. čas), 19.00 (let. čas)

Kostol sv. Ladislava – piaristi

Piaristická 8, Nitra

Po – pi: 7.00, 12.00 (okrem práz.) a 18.00 so: 7.00 a 18.00. ne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 (detská) a 18.00

Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.00 a 18.00

Sviatok v prac. deň: 7.00, 12.00 (okrem soboty) a 18.00

Kostol Navšt. Panny Márie – kláštorň

Farská 18, Nitra

Po – pia: 6.00, 9.00 a 16.15, So: 6.00 a 16.15

Ne: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 (detská) 16.15

Sviatok v deň prac. pokoja: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 (detská) 16.15

Sviatok v prac. deň: 6.00, 7.00, 9.00 a 16.15

Kostol sv. Petra a Pavla – františkáni

Samova 2, Nitra

po - pi: 6.30, 18.30 , so: 7.00, 18.30 , ne: 7.00, 8.30, 10.00 (detská), 11.30 (maďarsky) 18.30

Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.00 (detská)

11.30 (maďarsky) 18.30

Sviatok v prac. deň aj o 12.00

Kostol sv. Gorazda

Ulica Pavla Straussa 3, Nitra

po - so: 6.30 a 18.00 Ne: 6.30, 8.00, 9.30 a 11.15 (pre rodiny s deťmi) 18.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 6.30, 8.00, 9.30 a 11.15 (pre rodiny s deťmi) 18.00, sviatok v prac. deň: 6.30, 17.00, 18.30

Kostol sv. Martina

Chrenovská ulica 25, Nitra

po - so: 7.00 a 17.30, ne: 7.00, 8.30, 10.30 (detská) 17.30 (s večerami), Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.30 (detská), 17.30, Sviatok v prac. deň: 7.00, 17.30

Kostol sv. Urbana, Zobor

Morušová ulica, Nitra

ut - so: 18.00, ne: 8.00, 9.30, 11.00 Sviatok v deň prac. pokoja: 8.00 a 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol sv. Urbana, Čermán

Kostolná ulica, Nitra

ut, št, pi: 18.00, so: 8.00, ne: 8.00, 11.00 Sviatok v deň

prac. pokoja: 8.00 a 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol narodenia Panny Márie

Nitra - Horné Krškany, pi: 17.00, ne: 9.00 sviatok v deň prac. pokoja: 9.00, sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol sv. Ondreja

Nitra – Dolné Krškany, po, ut, št, pi: 18.00 str: 7.00 so: 7.00, ne: 7.30, 10.30, sviatok v deň prac. pokoja: 7.30, 10.30 sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol sv. Františka Xaverského

Nitra – Dražovce

po, str, pi: 17.00 Ut: 7.00, št: 7.00 so: 7.00, ne: 8.00 a 10.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 8.00 a 10.00

Kostol sv. Petra a Pavla

Nitra – Janíkovce

ut - pi: 17.00, so: 7.30 (ut a št možná zmena na 7.30 podľa oznamov), Ne: 7.30 a 11.15, sviatok v deň prac. pokoja: 9.00 sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol Všetkých svätých

Nitra – Kynek

pi: 18.00, ne: 9.00 sviatok v deň prac. pokoja: 9.00 sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol sv. Cyrila a Metoda

Nitra – Mlynárce

po, pi: 18.00, ne: 8.00, 10.30 Sviatok v deň prac. pokoja: 8.00, 10.30 Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol Nanebovzatia Panny Márie

Nitra – Párovské Háje, str: 17.30, pi: 16.30 (iba 1. piatok) Ne: 11.00 sviatok v deň prac. pokoja: 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.30

Kostol sv. Imricha

Nitra – Štitáre so: 17.00, ne: 9.30

Kaplnka sv. Gorazda – starokatolícka cirkev

Chrenovská 15, ne: 9.00

Kostol sv. Štefana – gréckokatolícke bohoslužby

Párovská 2 . ne: 10.00

Evanjelický kostol Ducha Svätého

Sládkovičova 12 ne: 10.00

Reformovaná kresťanská cirkev

Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi (kalvínsky), Ulica Fr. Mojtu 10, ne: 9.30

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Modlitebňa za kostolom Ulica Fraňa Mojtu 10, so: 9.45

Cirkev bratská

Dom Cirkvi bratskej, Nitrianska ulica 21, ne: 10.00

Kresťanský zbor

Dom kresťanského zboru

Podzámska 17, www.kz-nitra.sk, Ne: 9.30 Večera Pánova (pamiatka Pána Ježiša), bohoslužba: 16.00

Besiedka pre deti: 16.00, ut: 18.30 Biblické štúdium a modlitby. Pi: 17.30 Stretnutie mládeže

Apoštolská cirkev Kristus mestu

MediaHaus, Mozaika, Ul. Fraňa Mojtu 18

Ne: 10.00, pi: 18.00 mládež – Unlock

Športovec telom i duchom

Do stovky mu chýba pätnásť rokov, no nechýba mu duch mladíka. ŠTEFAN VARCHULÍK zasvätil celý svoj život športu. Je takzvaný víťazný typ športovca. Hrá s plným nasadením. Nevyhrať turnaj je preňho niečo nepredstaviteľné. Aj v 85. rokoch pracuje na sebe a nevynechá deň, kedy by sa nevenoval fyzickej aktivite, najradšej tenisu. Po skončení aktívnej kariéry pracoval ako profesionálny pracovník v telovýchove. Futbalová verejnosť ho pozná ako dlhoročného sekretára nitrianskeho Oblastného futbalového zväzu.

Ako ste sa dostali k športu?

To, čo z vás bude v dospelosti, vo veľkej miere ovplyvňujú rodičia. Tí moji boli skvelí ľudia. Nikdy som si to v detstve neuvedomoval, až ako dospelý som prišiel na to, že im môžem ďakovať za to, ako som prežil svoj život. Bol som jedináčik a mal som všetko, čo som chcel. Rodičia ma vychovali k poslušnosti voči iným ľuďom, mal som krásne detstvo a takto nejako viedla aj moja cesta k športu.

Spomienky na detstvo sú teda spojené so športom?

Tak nejako... Bývali sme v Urmíne, dnešných Mojmírov-

ciach. Kto pozná túto obec vie, že je to veľká dedina. Nikdy som nemal núdzu o kamarátov. Celé dni sme behali po vonku, hrali futbal, jedným slovom... športovali sme.

Kto vás nasmeroval?

K športu som inklinoval ako malý chlapec. Hovorili o mne, že mám pohybový talent. K športu ma okrem rodičov viedli najmä učitelia - telocvikári a hlavne riaditeľ strednej školy Vojtech Kincel. Títo všetci videli, že sa mi darí vo všetkých loptových hrách. Postupne som sa začal presadzovať v dorasteneckých a dospelých súťažiach.

Potom ste začali chodiť na gymnázium. Mali ste vytvorené podmienky na športovanie aj na gymnáziu?

Pravdaže. Škola šport výrazne podporovala. Postupne som začal školu reprezentovať. Vynikal som ako futbalista, tenista, stolný tenista aj ako volejbalista. V týchto športoch som postupne začal aktívne súťažiť v telovýchovných jednotách Plastika a AC Nitra.

Vynikali ste najmä vo futbale...?

Mojím najobľúbenejším športom bol futbal. Ako

16-ročný som hrával za Mojmírovce krajskú súťaž. Predstavte si, že som bol najlepším strelcom v mužstve. Postupne som sa prepracoval a začal som hrať za výber Nitrianskeho kraja. Na turnaji v Bratislave sme vyhrali vo finále nad Košickým krajom 2:1 vďaka môjmu a Gbertovmu gólu (pozn. autora) Pamätám si, že v tomto období ma prehováral vtedajší tréner Bučko, aby som to skúsil s futbalom. No neveril som si, atak som sa rozhodol pre tenis a stolný tenis. V zime som hrával stolný tenis a v lete tenis. V tomto ma podporoval aj Dr. Štefan Valent (pozn. autorky: nestor slovenského hokeja a tenisu a zakladateľ Nitrianskej galérie).

Na ktorý zo svojich úspechov si najradšej spomínate?

V stolnom tenise v TJ Plastika sme hrali jeden rok celoštátnu superligu. V našom družstve hral aj bývalý majster sveta Ján Tokár. V družstve som mal najlepšie výsledky, hoci som nebol najlepší hráč. V tenise sme hrali v rámci klubu AC Nitra celoslovenskú ligu. V roku 1968 sa nám ju podarilo vyhrať a mali sme hrať kvalifikáciu

v Ostrave o postup do celostátnej súťaže. Žiaľ, kvalifikácia sa kvôli augustovému vpádu sovietskych vojsk do našej krajiny neuskutočnila. Na toto si rád nespomínam.

Neľutujete toto rozhodnutie venovať sa tenisu a stolnému tenisu?

Nie, neľutujem. A dodnes som presvedčený, že som sa rozhodol správne, pretože v tenise aj v stolnom tenise som dosiahol množstvo cených úspechov.

Čo vás viedlo k športu vo vyššom veku?

Moje zamestnanie bolo prakticky na jednom mieste. Po skončení aktívnej kariéry som pracoval len v telovýchovných organizáciách - krajských a okresných

až do dôchodkového veku. Najdlhšie na futbalovom zväze. Fakultu telesnej výchovy a športu som nedokončil, pretože som nedokázal splniť limity v plávaní. Ale aj napriek tomu sa mi podarilo diaľkovo vyštudovať trojročný podnikový telovýchovný inštitút s vyznamenaním.

Keď sme si dohadovali stretnutie, povedali ste mi, že nemáte čas... Ako začínate svoj deň?

Svoj deň mám nabitý od rána do neskorého večera. Udržiavam sa vo forme. Kondičku si pestujem aj tým, že každé ráno si pravidelne precvičujem celé telo - od hlavy až po päty. Mám na to vytvorený súbor cvičení. Okrem toho si pravidelne a veľmi rád zahrám tenis.

Dnes k tomu potrebujem už len pevnú vôľu.

Aj napriek svojmu pokročilému veku sa zúčastňujete na rôznych veteránskych tenisových turnajoch, z ktorých si domov nosíte medaily. Prezradte, ktorú zo svojich trofejí pokladáte za najcennejšiu?

Možno sa budete čudovať, ale zo všetkých medailí, ktoré som kedy získal, má pre mňa najväčší lesk ocenenie v podobe pohára od prezidenta nemeckého tenisového zväzu. Udelil mi ho za víťazstvo na majstrovstvách v Bonne. Tento krásny, obrovský športový pohár mám vystavený doma na čestnom mieste.

Na fotografii Romana Oravca úspešný seniorský športovec Štefan Varchulík.

Kde všade ste súťažili?

Zúčastňoval som sa aj na majstrovstvách sveta družstiev veteránov v rakúskych mestách Velden a Pörschach, v nemeckom Hamburgu. Príkladne sme reprezentovali našu krajinu. Podarilo sa nám vyhrať. Porazili sme také tenisové tímy z takých tenisových veľmocí ako sú Spojené štáty, Austrália, Japonsko, India a to už nehovorím, že aj z ďalších 21 štátov.

Športovať ste neprestali ani po skončení aktívnej športovej činnosti...

Chcel som súťažiť, a preto som pokračoval na veteránskych súťažiach, hlavne v tenise. Na majstrovstvách Európy a sveta v tenise novinárov som sa zúčastňoval od roku 1996. Na týchto majstrovstvách som získal sedem titulov majstra sveta – v nemeckom Bonne, v slovinskom Otočeci, v talianskom meste Grado, v poľskom Štetíne, v bulharskej Albene, v chorvátskych Tučepoch, v poľskej Varšave. Získal som aj päť titulov majstra Európy každoročne v Pörschachu v Rakúsku. Boli to tituly získané v dvojhrách. V mojich vekových kategóriách som každoročne získaval tituly majstrov sveta, naposledy aj v tomto roku.

Povedzte, aký je to pocit stáť na stupni víťazov? Čo sa vám vtedy preháňa hlavou?

Získať takýto titul, to sú neuveriteľne krásne chvíle, spojené s intenzívnymi emocionálnymi zážitkami. ako

vítazi sme boli všade vítaní, každý si nás vážil a obdivoval... gratuloval, potľapkával po pleciach. Tu musím povedať, že vždy, na každom turnaji, ma sprevádzala aj moja manželka, ktorá bola mojou veľkou oporou. Z víťazstva sa tešila spolu so mnou. Radosť z víťazstva býva pre mňa tým pádom znásobená.

Aký je váš názor - čo sa týka športu - na seniorov, alebo na mladších ľudí, prípadne na deti... venujú sa športu dost?

Lásku k športu si treba vypestovať v mladom veku, a preto apelujem na rodičov, aby svoje deti už v mladom veku viedli k športovaniu, pretože šport je pri výchove mladšej generácie najdôležitejší.

Myslím si, že nebudem ďaleko od pravdy, keď budem tvrdiť, že väčšina vašich rovesníkov, ale aj ľudí v strednom veku je, čo sa týka aktívneho trávenia voľného času, viac-menej pasívnych...

Toto je už na slobodnom rozhodnutí každého človeka. Veď benefity aktívneho pohybu sú známe.

Vy ste napriek svojmu veku stále aktívny...

Pomaly, ale isto mi môj vek – v decembri budem mať 85 rokov – nedovolí súťažiť v mladších vekových kategóriách. Súperi sú odo mňa mladší. Majú rýchlejšie nohy, ale nemajú ten správny úder raketou. Napriek tomu športovať neprestanem a budem si aj naďalej hrať pre svoje potešenie.

Čo by ste povedali na záver?

V podstate som šťastný človek. Celý život, okrem toho, že som bol zamestnaný, som aktívne športoval. Po absolvovaní gymnázia som diaľkovo vyštudoval Podnikový telovýchovný inštitút v Bratislave. Mám nádhernú fantastickú manželku, žiaľ, momentálne vážne chorú, čo ma trápi. V šťastnom manželstve sme spolu vyše šesťdesiat rokov. Bez manželkinej podpory by som nič nedokázal. Vďačím jej za inšpiráciu a pohodu, ktorú vedela vytvoriť v našej rodine. Máme jedného syna, ktorý bol tiež aktívny športovec – súťažne hrával tenis a prvotrigový hokej. Najdôležitejšie je, že som stále zdravý a som na svete rád!

Ludmila Synaková

Športové ocenenia:

- niekoľkonásobný nositeľ titulu majster Slovenska
- sedem titulov majstra sveta z novinárskych turnajov
- päť titulov majstra Európy
- niekoľkonásobný majster sveta a Európy vo štvorhre

Ďalšie ocenenia:

- v roku 2005 získal od mesta Nitra ocenenie: aktívny veterán za športovú dlhovekosť a celoživotný prínos pre rozvoj a propagáciu športového odvetvia.
- v roku 2014 prebral Zlatý odznak z rúk prezidenta Slovenského futbalového zväzu Jána Kováčika a predsedu Západoslovenského futbalového zväzu Ladislava Gádošiho

Tomaschekova Tatra bola prvým automobilom na vrchole Pyramídy

Ján Tomaschek bol úspešným staviteľom, ktorý okrem dominantných budov postavil v Nitre mnoho iných reprezentačných vĺ a dokonca aj celú ulicu. Pre jeho odbornú, precíznu a svedomitú prácu ho vyhľadávali aj za hranicami Nitrianskej župy.

V priebehu roka mal rozostavané stavby nielen na Slovensku, ale aj v Maďarsku, čo si vyžadovalo časté cestovanie. Z tohto dôvodu staviteľ Ján Tomaschek v roku 1926 kúpil v Prahe osobné auto značky Tatra. Bol to štvormiestny kabriolet s dvojvalcovým štvortaktným motorom, chladený vzduchom s obsahom valcov 1052 kubických metrov. Motor dosahoval výkon 9,8 kW pri 2800 otáčkach za minútu. Priemerná spotreba benzínu bola deväť až desať litrov na sto kilometrov. Auto malo 6 V sústavu a elektrické štar-

tovanie, hmotnosť 700 až 800 kg a brzdené boli všetky štyri kolesá.

V roku 1926 Ján Tomaschek prijal za osobného šóféra Petra Ostertága, 20-ročného rodáka z Nitry. Šófer bol staviteľovi stále k dispozícii, ktorý niekedy aj dvakrát do týždňa cestoval do Budapešti alebo aj do Viedne. Cesty boli na stavby, ale aj na rokovania a výberové konania, prípadne na prerokovania stavebných zmien. Šófer Peter Ostertág takto najazdil mesačne 800 až 1500 km. V tom čase ho, čo do počtu najazdených kilometrov

a vodičských skúseností, nedokázal žiadny profesionálny vodič v Nitre vyrovnať. Staviteľ Ján Tomaschek mal v Nitre dobrého priateľa Salvendera, ktorý bol zapálený pre motoristický šport. A tak títo dvaja uzavreli spolu stávkou, že jeho šófer s plne obsadeným autom Tatra sa vyškríabe na Pyramídu. Dovtedy sa o to ešte nikto nepokúsil. Aby skutok mohli prezentovať, objednali si aj profesionálneho fotografa Horna, ktorého úlohou bolo túto udalosť zdokumentovať.

Šófer Peter Ostertág využil poľnú, či takmer až lesnú cestu, ktorá slúžila ešte v roku 1896 pre výstavbu pomníka Milénia na Pyramíde. To, že táto komunikácia nebola udržiavaná, badať aj na zablatených kolesách tohto automobilu. Trasa viedla cez Hrnčiarovce, Sokolí vrch, Hornožoborskú cestu a cez lesnú cestu na vrchol. Za tento športový výkon vodiča Petra Ostertága Ján Tomaschek ocenil striebornou tabatierkou s gravírovaným textom: „Za výstup autom na Pyramídu 10. júla 1926, J. Tomaschek.“ Tabatierku gravíroval nitriansky zlatník Štefan Szöke.

Ing. Štefan Košovan

Na fotke je pravdepodobne Salvender (vľavo), Peter Ostertág a Ján Tomaschek mladší - syn nitrianskeho staviteľa Jána Tomascheka. Do roku 1939 sa jazdilo u nás vľavo, preto šófer sedí vo vozidle na pravej strane.

Foto: Horn

Ulica Andreja Šulgana

Krátka ulička v užšom centre mesta, spájajúca Ulicu Fraňa Mojtu s Wilsonovým nábrežím, nesie meno po Andrejovi Šulganovi, členovi Slovenskej národnej rady v Nitre. Na ulici sídli najstaršia nitrianska Základná škola kniežaťa Pribinu.

Andrej Šulgan sa narodil v roku 1866 a zomrel násilnou smrťou vo veku 53 rokov dňa 9. júna 1919 v Leviciach. Keď v polovici roka 1919 vtrhli na územie Slovenska maďarskí bolševici s cieľom zvrhnúť vládu a pripojiť Slovensko k Maďarsku. Maďarská Červená armáda na východe Slovenska narazila na hrdinský odpor československých jednotiek. Dňa 1. júna odtiahlo čs. vojsko z Nitry proti postupujúcim bolševikom, ktorí sa zmocnili veľkého územia na juhu Slovenska.

Dňa 14. júna boli vytlacení z Veľkého Lapáša a Vrabeľ. Maďarské lietadlá zhadzovali nad Nitrou letáky, vyzývajúce na vyhnanie Čechov z mesta a pripojenie Nitry k „tisícročnej svätoštefanskej korune“.

Viac ako princíp triednej nenávisti uplatňovala maďarská bolševická okupačná moc na Slovensku princíp národnej neznášanlivosti, etnických čistiek a fyzickej likvidácie slovenských národných a politických aktivistov.

Jedným z nich bol od novembra 1918 aj obuvnícky majster Andrej Šulgan, ktorého rodina bola jednou z mála slovenských vo vtedajšej zmaďarizovanej Nitre a nebála sa po slovensky zhovárať

a vystupovať na verejnosti. Za to, že bol Slovákom, posmievalo sa mu nielen „írečité“ maďarské obyvateľstvo z Pároviec, ktorých otcovia prišli z Tarnopolu a z Kolo-meje, ale aj všetci nitrianski Maďari, páni Krupicskay, Slapicskay, Mrkvicskay atď., ktorých otcovia sa prisťahovali na Slovensko pred 70. rokmi z Rakúska, keď bol v Nitre živý stavebný ruch.

V júni 1919 bol u svojej rodiny v Slažanoch na návšteve spomínaný člen nitrianskej Slovenskej národnej rady Andrej Šulgan. Tu ho zadržala hliadka maďarského vojska, ktorá sa dozvedela, že jednoduchý nitriansky obuvník je roduverný Slovák a navyše člen národnej rady v Nitre. O zlapanie Andreja Šulgana sa „postarali“ nitrianski bolševici Dukes, Bárdoš (pred-

tým Braun), Pintér (predtým Polívka).

Hliadka maďarského vojska ho odviezla do Zlatých Moraviec. Ďalší Šulganov osud bol tak spečatený. Už po prvom „výsluchu“ mu podľa pamätníkov tvár od bitky opuchla na nepoznanie. Po tomto mučení ho odviekli do Levíc, kde ho 9. júna 1919 za mestom, spolu s ďalším slovenským národovcom – policajným detektívom Jedličkom, zastrelili. Andreja Šulgana olúpili o šaty a topánky a miestni Rómovia ho zahrabali na levickom smetisku.

V júli 1919, po vytlčení bolševikov, obe telá exhumovali a previezli na nitriansky cintorín. Na pohrebnom obra-de sa zúčastnili aj zástupcovia nitrianskej radnice.

Spracovala: (SY)

Gymnastky vybojovali päť zlatých medailí

Na európskom šampionáte v modernej gymnastike športovcov s intelektuálnym znevýhodnením v Nitre vybojovali slovenské reprezentantky Gizela Billíková a Romana Trízňová vo svojich vekových a výkonnostných divíziách každá päť najvzácnejších kovov.

Na podujatí štartovalo 50 gymnastiek z 12 krajín, Slovensko zastupovalo 6 reprezentantiek a 3 unifikované športovkyne. Všetky športovkyne boli rozdelené do výkonnostných a vekových divízií a súťažili v 5 disciplínach s náčiním.

Najúspešnejšími gymnastkami sa stali Gizka Billíková a Romana Trízňová zo ŠK Arabeska Nitra, ktoré si vybojovali zlaté medaily. Gizela Billíková bola suverénne najlepšia v disciplínach s lopťou, švihadlom, kužeľami a stuhou a Romana Trízňová so švihadlom, obručou, loptou a stuhou. Obe získali zlato aj vo viacboji vo svojej vekovej a výkonnostnej divízií.

Na majstrovstvách mala premiéru aj unifikovaná gymnastika, kde spolu cvičili športovkyne s intelektuálnym znevýhodnením spolu so zdravými športovkyňami. V disciplíne spoločnej skladby s obručou obsadili prvé miesto Gizela Billíková a Romana Trízňová a unifikované partnerky Eva Sofia Vargová a Nela Billíková.

„Naozaj si vážime, že Špeciálne olympiády Slovensko dostali šancu zorganizovať tieto majstrovstvá, boli nielen prvé na Slovensku,

Záštitu nad majstrovstvami prebral Marek Hattas, primátor Nitry

ale aj v celom euroázijskom regióne. Myslím, že túto príležitosť sme využili a ukázali sme, že vieme pripraviť takéto vrcholové podujatie,“ doplnila Jana Gantnerová, športová riaditeľka Špeciálnych olympiád Slovensko a riaditeľka organizačného výboru podujatia.

„Na všetky naše Arabesky a ich dosiahnuté výsledky sme veľmi pyšné aj s dcérou Máriou, ktorá sa na tomto podujatí zhostila úlohy riaditeľky súťaže. Ďakujeme Špeciálnym Olympiádam Slovensko za možnosť spoluorganizovať podujatie takéhoto formátu. Sme veľmi radi, že sme úspešne zvládli majstrovstvá Európy a podarilo sa nám vytvoriť inkluzívnu atmosféru pre všetky športovkyne. Pevne verím,

že sme opäť svojou troškou prispeli k osвете a akceptácii športovcov s intelektuálnym znevýhodnením v spoločnosti a že sa nám darí zviditeľniť vo svete nielen Slovensko, ale aj mesto Nitra,“ uviedla prezidentka OZ Arabeska Emília Billíková.

Ľudmila Synaková

Chut' víťaziť máme všetci rovnakú

V októbri sa životného jubilea dožívajú títo občania mesta Nitra

75 ROKOV:

Mohamed Fadhoun, Ing. Zdenka Muchová, Hilda Tóthová, Jozef Znášik, Mikuláš Kóša, Viera Sláviková, Terézia Bírová, Anton Homola, Štefan Fodor, Veronika Palacková, Katarína Vaškovičová, Lydia Sanyová, Ing. Zuzana Čerešňáková, Jiří Caletka, Milan Mikloško, Ján Struhárňanský, Margita Cívánová, Ing. Tomáš Kozík, CSc., Pavel Polák, Pavel Duroň, Terézia Pötheová, Štefan Ilko, Emília Keleová, Peter Marenčák, Zoltán Varga, Ludmila Gudabová, Erika Studená, Anna Oláhová, Ing. Branislav Bobček, Tatiana Rakovská, Mária Štefeková, Albína Páleníková, Edita Kurucová, MVDr. Peter Grafenau, Emília Kráľová, Margita Absolonová, Mgr. Zlata Putzová, Ivan Kačír, Anton Maceho, Ján Ďuriš, Eva Soukupová, Ing. Lubomír Vnuk, Zuzana Burjanová, Anna Holecová, Oľga Švecová

80 ROKOV:

Viera Petrovičová, Michal Garay, František Hostanský, Jozef Kis, Jarolím Ligač, Mária Lukáčová, Alžbeta Barboriková, Irena Durická, Ing. Vladimír Kartusek, Mária Vargová, Mária Košková, Ladislav Šaško, Magdaléna Hajduchová, Milan Špoták, Tibor Levický, Imrich Kothaj, Marta Beňová, Kvetoslava Durinová, Štefan Brat, Anna Poláková, Otilia Svitačová, Anna Titková, Helena Antošová, Oľga Košťálová, Mária Jurajdová, Helena Pappová, Anna Šmehylová, Mária Foltýnová, Valéria Tomaňová, Anna Deáková, Margita Žákovíčová, Dezider Fraňo, Mária Gerliciová, Veronika Moravčíková, Milan Bernát, Jolana Kisová, Janka Slovíková, Lydia Telgarská

85 ROKOV:

Marián Wolek, Gabriela Andrejková, Mária Pavlíková, Helena Neštáková, Helena Solnicová, Antónia Panisová, Jolana Šatková, Jozef Leňocký, Veronika Šemetková, Štefan Minárik, Mária Remenárová, Alžbeta Bergendyová, Ján Sýkora, Robert Šrank, Eva Divišová, Stanislav Jelínek, Terézia Kollárová, Mária Čhovanová, Ján Tóth, Anton Čery, Helena Jančová, Ing. Irena Kráľovská, RNDr. Eleonóra Rusinová, Ing. Silvester Jánsky

86 ROKOV:

Ing. Milan Janečka, Františka Muziková, Ludmila Pašková, Ing. Ľudovít Kováč, Alžbeta Švecová, Jozef Ott, Karol Lyko, Helena Pukyšová, Emília Žitná, Ján Bartolen, Jozef Lehoťák, Ester Vartíková, Ema Antalová, Lukáč Kollár, Rudolf Daňo, Teodor Kmeta, Alžbeta Lacová, Štefania Křepelová, Jiřina Kučová, Leona Kunska, Rozália Tóthová, Imriška Kelemenová, Mária Žitná, Alžbeta Maslenová, Július Bečár, Terézia Dvorská, Emília Pavlíková

87 ROKOV:

Mária Bartová, Mária Herodeková, Alojzia Soldánová, Mária Ďuricová, Terézia Kažimírová, Mária Belenčíková, Lukáč Karlubík, Ľudovít Rolínek, Michal Benc, Anna Bezáková, Terézia Botková, Katarína Feriková, prof. Ing. Bohumil Procházka, CSc., Ružena Struhárová, Mária Klenková, Miroslava Kalužáková, doc. Ing. Viliam Jánoš, CSc., doc. Ing. Jozef Šimko, CSc., Milina Poliačeková, Štefan Hudec, Anna Klbíková, Margita Švecová, Veronika Bizová, Helena Fedorkovičová, Gabriela Žlvecká, Brigita Kováčová

88 ROKOV:

Augustína Čankyová, Jozef Tanja, Terézia Horňáková, Irena Siková, František Halamá, Mária Bajanová, Erika Bánošová, Mária Uhláriková

89 ROKOV:

Helena Vargová, Ing. Viliam Halla, Jarmila Kochanská, Františka Pácalová, Božena Michalová, Helena Pappová, Ján Machút, Ján Hrnčár, Terézia Mrakičová, Katarína Čagalová, Helena Čapuchová, Irena Karkošková, Ludmila Habalčíková, Blanka Magdínová, Viliam Babka, Marcela Vitteková, Matej Kalužák

90 ROKOV:

Mária Beňovská, Štefania Mišaniová, Helena Mládeneková, Viera Kurucová, Jana Jedličková, Cecília Vašová, Ing. Pavel Behul, Pavol Fazekaš, Anton Deglovič, Adela Kováčiková

91 ROKOV:

Elena Benčuríková, Katarína Fronzová, Rozália Khunová, Jozef Zabloudil, Mária Čičmancová, Jozef Holka, Helena Grácová, Mária Máleková

92 ROKOV:

Anna Ambrozová, Terézia Zelinková, Lydia Vičková, Helena Mojská, JUDr. Oleg Rjabinin, CSc., Ing. Zinaida Kuzinová, CSc., Justina Koncová

93 ROKOV:

Eugen Pécsy, Viliam Novotný, Július Vörös

94 ROKOV:

Mária Kľihová, Anna Simonidesová, Amália Cívánová, Alžbeta Porubská, Dezider Páleník

95 ROKOV:

Helena Majerčíková, Karol Čanaky, Helena Majerská

96 ROKOV:

Mária Nagyová

97 ROKOV:

Mária Gondová

98 ROKOV:

Zuzana Máhriková

V auguste nás navždy opustili títo Nitrania

Ján Babicz vo veku 59 rokov
 Anna Bačová vo veku 81 rokov
 Mária Bačová vo veku 81 rokov
 Alžbeta Balážiová vo veku 90 rokov
 František Bárek vo veku 85 rokov
 Ľudmila Beňová vo veku 89 rokov
 Ľudovít Bíro vo veku 79 rokov
 Vladimír Blaho vo veku 65 rokov
 Anna Brezinová vo veku 91 rokov
 Ing. Anna Bullová vo veku 72 rokov
 Juraj Burian vo veku 54 rokov
 Oľga Cerulíková vo veku 71 rokov
 Edita Cintulová vo veku 52 rokov
 Ľudmila Ciroková vo veku 77 rokov
 MUDr. Dušan Čellár vo veku 82 rokov
 Anna Ďatková vo veku 68 rokov
 Valéria Dobišová vo veku 87 rokov
 Veronika Dubrovayová vo veku 71 rokov
 Igor Gajdoš vo veku 50 rokov
 Ing. Andrej Gmitter vo veku 39 rokov
 Ivan Haľama vo veku 84 rokov
 Ladislav Hlavina vo veku 80 rokov
 Helena Holubová vo veku 88 rokov
 Anna Jankovičová vo veku 70 rokov
 Dominik Joanidis vo veku 67 rokov
 Alexander Kerekeš vo veku 52 rokov
 František Kincses vo veku 76 rokov
 Ligia Kissová vo veku 86 rokov
 Milan Klenko vo veku 67 rokov
 Štefan Kollár vo veku 70 rokov

Michal Kostolanský vo veku 86 rokov
 Miroslav Kováč vo veku 57 rokov
 Vladimír Kubek vo veku 75 rokov
 Alžbeta Kuková vo veku 87 rokov
 Miloslav Kupčo vo veku 70 rokov
 Anna Kuťková vo veku 79 rokov
 Anna Kýšková vo veku 88 rokov
 Vojtech Máčay vo veku 80 rokov
 Anastázia Malušková vo veku 89 rokov
 RNDr. Darina Marcinková, CSc. vo veku 84 r.
 Helena Mesárošová vo veku 84 rokov
 Adam Miko vo veku 18 rokov
 Jozef Mohorn vo veku 86 rokov
 Ivan Molnár vo veku 65 rokov
 Stanislav Nemček vo veku 55 rokov
 Marta Pekáriková vo veku 80 rokov
 MUDr. Dalibor Petráš vo veku 50 rokov
 Eva Prokopová vo veku 45 rokov
 Ing. Milan Raffaj vo veku 62 rokov
 Stanislav Rendek vo veku 73 rokov
 Klára Repková vo veku 94 rokov
 Alexander Sokol vo veku 80 rokov
 Ing. Vladimír Soviš vo veku 64 rokov
 Zdenko Šimko vo veku 66 rokov
 Vladimír Tesárik vo veku 81 rokov
 Elena Tichanská vo veku 73 rokov
 Emília Valachová vo veku 88 rokov
 Anna Zábojníková vo veku 95 rokov
 Erik Zajac vo veku 49 rokov
 Anna Zmetáková vo veku 84 rokov

V auguste a septembri si povedali „áno“

23. augusta:

Filip Titka a Petra Ďurišová, obaja z Nitry

24. augusta:

Viktor Uhlárik a Monika Ziková, obaja z Nitry
 Ján Hajnuš z Komjatíc a Ingrid Krivošíková z Nitry
 Matej Jánošík a Nicolette Oberfranczová, obaja z Hruboňova – Výčapiek

Róbert Močko z Piešťan a Petronela Velčická z Nitry
 Filip Čeri a Katarína Kuppéová, obaja z Nitry
 Ing. Filip Varga z Rumanovej a Mgr. Nikola Pinťerová z Branču

Tomáš Gurina z Nitry a Mgr. Simona Vargová z Lehoty

31. augusta:

Matúš Stolárik z Nitry a MVDr. Tatiana Kopernická z Práznoviec

7. septembra:

PaedDr. Martin Illés a Mgr. Ivana Domankušová, obaja z Nitry

Ján Csuba zo Žiran a Mária Törökóvá z Branču
 Jakub Blahunka z Nitry a Zuzana Kelemenová z Dunajskej Stredy

13. september:

Patrik Jorík z Holíča a Ing. Ivana Pelikánová z Nitry
 Jessy Laurent Philippe Legros z Dánskeho kráľovstva a Martina Pružincová z Nitry

14. september:

Robert Púdela z Bratislavy a Erika Kliská z Černíka
 Jozef Tatar z Nitry a Michaela Tóthová z Viesky nad Žitavou

Pod záštitou primátora Mareka Hattasa

XIV. Nitrianska hudobná jeseň

2019

Synagóga Nitra
18.00

10.10.2019

KOMORNÝ ORCHESTER VŠMU BRATISLAVA

Umelecký vedúci Jozef Horváth

ŽENSKÝ SPEVÁCKY ZBOR VŠMU BRATISLAVA

Dirigent Ladislav Kaprinay

13.10.2019

KLAVÍRNE TRIO

Maroš Klátik / klavír; Juraj Tomka / husle;

Kristína Chalmovská / violončelo

20.10.2019

KAROL DANIŠ / husle

NORBERT DANIŠ / klavír

24.10.2019

SOLITUTTICELLI CELLO ENSEMBLE / CZ

27.10.2019

MARCELA LECHTOVÁ / traverso, flauta, pikola

MAREK ŠTRBÁK / organ

7.11.2019

BABELE BEAT BAND

XXXVI. Cithara aediculae 2019

i. m. Pavol Sika

17.10.2019

Karol Samuelčík (SK)

18.10.2019

Marcin Dylla (PL)

19.10.2019

Pavel Steidl (CZ)

Vstupné na všetky koncerty: 4,-€

deti, študenti, dôchodcovia a ZŤP: 2,-€

predpredaj vstupeniek: TIC; 30 minút pred koncertom Synagóga

zmena programu vyhradená

Slovenské
konzervatórium
v Nitre

ORIGINAL

10